

6. Економічний вимір конкурентоспроможності вищої освіти: монографія /Верхоглядова Н. І., Чередниченко О. М., Венгерова В. Ю., Іванникова Н. А., Т. В. Гринько. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. – 172 с.
7. Тімар І. В. Концептуальні підходи до формування іміджу підприємств сфери послуг/ І. В. Тімар // Сучасні технології управління розвитком підприємств України: механізми, реалії, перспективи : колект. моногр. / за заг. ред. Т. В. Гринько. – Дніпропетровськ : Біла К. О., 2016. – С.318-328
8. Маліцький Б.А. Раціональне фінансування науки як передумова розбудови знаннєвого суспільства в Україні / Б. А. Маліцький, О. С. Попович, В. П. Соловйов. – К.: Фенікс, 2004. – 32 с.

Маслова Н. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)
СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Страхові організації, будучи одним з важливих структурних елементів кредитно-фінансової системи країни, відіграють в економіці роль стабілізатора, який сприяє розвитку підприємництва. Страхуючи будь-які ризики в ринковій економіці, страховий бізнес стає найменш ризикованим з усіх видів діяльності. Одне з головних умов роботи страхового ринку: страховики повинні діяти в рамках законодавства і чітко згідно укладених з клієнтами договірних відносин.

Незважаючи на те, що про підсумки 2018 роки говорити ще зарано, можна судити про те, що третій рік поспіль страховий ринок України, як і весь небанківський ринок, показує стабільне зростання (табл. 1) [3].

Таблиця 1. Динаміка страхових премій за мінусом частки страхових премій, сплачених перестраховикам – резидентам, за 9 місяців 2016-2018 рр.

Види страхування	9 міс. 2016	9 міс. 2017	9 міс. 2018	Абсолют. відхіл. (+/-), млн грн	Темпи приросту страхових премій, %			
					9 міс. 2017/ 9 міс. 2016	9 міс. 2018/ 9 міс. 2017	9 міс. 2017/ 9 міс. 2016	9 міс. 2018/ 9 міс. 2017
Автострахування (КАСКО, ОСІПВ, «Зелена картка»)	6 358,60	7 143,70	8 713,20	785,10	1 569,50	12,3	22	
Страхування життя	1 985,20	2 021,70	2 741,10	36,50	719,40	1,8	35,6	
Медичне страхування	1 758,60	2 025,50	2 451,20	266,90	425,70	15,2	21,0	
Інші види страхування	9 486,00	9 600,00	11 483,00	114,00	1 883,00	1,2	19,6	
Всього	19 588,40	20 790,90	25 388,50	1202,5	4 597,60	6,1	22,1	

За підсумками 9-ти місяців 2018 року загальні чисті премії зросли на 22% та склали 25,3 млрд грн, чисті страхові виплати зросли на 18,3% до 8,4 млрд грн. Як

і раніше, основний напрямок діяльності страховальників – це автострахування (ОСІПВ, КАСКО, «Зелена карта»), що має збільшення чистих страхових премій на 1 569,5 млн грн (22%), зростання в цьому сегменті страхового ринку спостерігається з року в рік; на другому місці страхування життя, що має збільшення чистих страхових премій на 719,4 млн грн (35,6%); на третьому місці медичне страхування, що має збільшення чистих страхових премій на 425,7 млн грн (21%).

А ось по виплатах спостерігаємо трохи іншу ситуацію. За 9 місяців 2018 року на першому місці по чистих виплатах маємо автострахування (КАСКО, ОСІПВ, «Зелена картка»), збільшення чистих страхових виплат на 680,5 млн грн (19,6%). На другому місці маємо медичне страхування, збільшення чистих страхових виплат на 273,5 млн грн (22,9%), а ось страхування життя спостерігаємо тільки на четвертому місці, збільшення чистих страхових виплат на 123,2 млн грн (29,8%) (табл. 2) [3].

Таблиця 2. Динаміка чистих страхових виплат за основними видами страхування за 9 місяців 2015–2018 рр.

Види страхування	9 міс. 2016	9 міс. 2017	9 міс. 2018	Абсолют. відхіл. (+/-), млн грн		Темпи приросту страхових премій, %	
				9 міс. 2017/ 9 міс. 2016	9 міс. 2018/ 9 міс. 2017	9 міс. 2017/ 9 міс. 2016	9 міс. 2018/ 9 міс. 2017
Автострахування (КАСКО, ОСІПВ, «Зелена картка»)	2 666,80	3 468,60	4 149,10	801,80	680,50	30,1	19,6
Медичне страхування	947,50	1 196,50	1 470,00	249,00	273,50	26,3	22,9
Страхування фін. ризиків	539,40	1 185,20	1 050,40	645,80	-134,80	119,7	-11,4
Страхування життя	299,10	413,60	536,80	114,50	123,20	38,3	29,8
Інші види страхування	1 593,50	893,50	1 260,70	-700,00	367,20	-43,9	41,1
Всього	6 046,30	7 157,40	8 467,00	1111,1	1 309,60	18,4	18,3

Також страховий ринок України за останні роки мав значний приріст і в частині прийнятих страхових зобов'язань. Наприклад, за підсумками 9 місяців 2018 року страхові компанії сформували страхові резерви в розмірі 24,8 млрд грн, що на 15% або на 3,2 млрд грн більше ніж за аналогічний період 2017 року. Зазначене зростання пов'язане як із загальним збільшенням обсягу страхових послуг населенню та підприємствам, так і з удосконаленням актуарної оцінки страхових зобов'язань, після введення Нацкомфінпослуг актуарного звіту в пруденційний нагляд за страховими компаніями. Загалом страховим компаніям вдалося забезпечити зростання ключових фінансових показників, що свідчить про підвищення результативності фінансової стратегії, використовуваної власниками та топ-менеджерами ряду страхових компаній [2].

Найбільш важливим на ринку страхування за 2018 рік було введення нових нормативів для страховиків, а саме розпорядження №850, яке набуло чинності 3 серпня 2018 року. Відповідно до цього розпорядження з 31 грудня 2018 року було запроваджено нові нормативи платоспроможності, достатності капіталу, прибутковості, ліквідності, якості активів та ризиковості операцій страховиків. Метою введення нових нормативів є підвищення фінансової стійкості страхового ринку до змін зовнішнього середовища [1].

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 № 85/96-ВР (із змінами та допов.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. Інтернет-журнал про страхування в Україні – Insurance TOP №1(61)2018; №4(64)2018 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://forinsurer.com>
3. Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сфері ринків фінансових послуг України – Підсумки діяльності страхових компаній за 9 міс. 2018 року; Підсумки діяльності страхових компаній за 9 міс. 2017 року: Офіційний сайт [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:<https://www.nfp.gov.ua>

Міллер Д. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**СУТЬ І ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ
НА ПІДПРИЄМСТВІ**

Перед тим, як зайняти посаду, значні зусилля та час вкладаються у процес набору, відбору та остаточного найму працівника. Тому важливо, щоб компанія створювала умови для нового працівника, щоб він міг ознайомитися з робочими завданнями, умовами праці, а також з робочим і соціальним середовищем.

Адаптація працівників – це продумана програма адаптації та освітньої діяльності, яка є специфічною для кожного виду посади, кожного місяця роботи таожної організації. Вона створюється для нових співробітників з метою полегшення та прискорення процесу знайомства з новими завданнями, умовами праці, робочим, соціальним та культурним середовищем, а також знаннями та навичками для того, щоб їх робочий результат міг якомога швидше досягти необхідного рівня.

Процес адаптації не є простим, але складається з кількох етапів. Перший етап – оцінювання ступеня підготовки нового співробітника для розробки найбільш ефективної програми адаптації. Цей етап залежить від попереднього досвіду новачка, який зображує його цінності. Перші дні на новому робочому місці можуть принести різні, приємні, але й неприємні сюрпризи, пов'язані з емоційним навантаженням.

Другий етап характеризується практичним знайомством новачка зі своїми обов'язками та вимогами, які висуває до нього організація. До роботи орієнтації новачка залучається керівник і служба управління персоналом.